

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-07204/2017-ERU

V Praze dne 17. října 2017

Č. j. 07204-5/2017-ERU

PŘÍKAZ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, v příkazním řízení podle ust. § 90 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), a ust. § 150 zákona č. 500/2004 Sb., o správním řízení, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) vedeném pod sp. zn. OSR-07204/2017-ERU s obviněným z přestupku, kterým je pan [REDAKCE], ve věci podezření ze spáchání přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. l) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů, (energetický zákon), ve znění účinném do 5. června 2017 (dále jen „energetický zákon“), rozhodl

takto:

- I. **Obviněný z přestupku, pan [REDAKCE]** (dále jen „účastník řízení“), **se uznává vinným z přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. l) energetického zákona**, kterého se dopustil z nedbalosti tím, že v rozporu s ust. § 46 odst. 12 energetického zákona v [REDAKCE], dne 26. března 2017 prováděl kácení stromu (třešně), kdy strom spadl na jinou stranu, než bylo záměrem, přičemž došlo k poškození nadzemního vedení vysokého napětí 22 kV, a tím k porušení zákazu poškození zařízení elektrizační soustavy v ochranném pásmu i mimo ně.
- II. Dle ust. § 90 odst. 4 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů, (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů se účastníku řízení za spáchání přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. l) energetického zákona ukládá **pokuta ve výši 5 000 Kč** (slovy: pět tisíc korun českých), která je splatná do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, se sídlem Praha 1, Na Příkopě 28, PSČ: 110 03, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 33417.

Odůvodnění

Energetickému regulačnímu úřadu (dále jen „Úřad“) jako věcně příslušnému správnímu orgánu podle ust. § 18 energetického zákona, v souladu s ust. § 53 zákona o přestupcích, bylo dne 26. června 2017 Státní energetickou inspekcí, územním inspektorátem Plzeňského a Karlovarského kraje pod č. j. [REDAKCE] postoupeno odevzdání věci Policie České republiky, Krajského ředitelství policie Plzeňského kraje, obvodního oddělení Stříbro (dále jen „Policie ČR“) společně se spisovým materiálem č. j. [REDAKCE] k projednání přestupku účastníka řízení.

Po prostudování podkladů obsažených ve spisových materiálech Policie ČR dospěl správní orgán k závěru, že není pochyb o tom, že se předmětného jednání dopustil účastník řízení a že jsou dostatečně zjištěny všechny okolnosti daného případu se zjištěním stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti ve smyslu ustanovení § 3 správního řádu, a proto přistoupil v souladu s ust. § 90 zákona o odpovědnosti za přestupky a ust. § 150 správního řádu k vydání tohoto příkazu.

Policii ČR dne 26. března 2017 oznámila paní [REDAKCE] pád stromu na elektrické vedení v obci [REDAKCE]. Po příjezdu na místo Policii ČR paní [REDAKCE] sdělila, že společně se svým přítelem, kterým je účastník řízení, a panem [REDAKCE], se rozhodli pokácet třešeň, která se nachází na jejich zahradě pod elektrickým vedením. Účastník řízení provedl nařiznutí kmene stromu tak, aby strom padl směrem k polím, na jejich zahradní pozemek. Po podříznutí však začal silně vát vítr, strom se podsmekl a začal přepadávat na druhou stranu. Při pádu se větve stromu zachytily o elektrické vedení, vodiče se zkrížily, byly slyšet tři rány, zřejmě došlo ke zkratu. Účastník řízení v práci nadále nepokračoval a paní Jiřina Zíková událost ohlásila na linku 158.

Účastník řízení na místě vypověděl zcela shodně s paní [REDAKCE], že se rozhodli pokácet třešeň, která se nachází na jejich zahradě pod elektrickým vedením. Účastník řízení provedl nařiznutí kmene stromu tak, aby strom padl směrem k polím, na jejich zahradní pozemek. Po podříznutí však začal silně vát vítr, strom se podsmekl a začal přepadávat na druhou stranu. Při pádu se větve stromu zachytily o elektrické vedení, vodiče se zkrížily, byly slyšet tři rány, zřejmě došlo ke zkratu. Účastník řízení v práci nadále nepokračoval a paní Jiřina Zíková událost ohlásila na linku 158.

Pan [REDAKCE] Policii ČR potvrdil výpovědi paní [REDAKCE] a účastníka řízení.

Zaměstnanec společnosti ČEZ, pan [REDAKCE], který se na místo poškození zařízení elektrizační soustavy dostavil, uvedl, že přes pozemek domu č. p. [REDAKCE] vede hlavní směr vysokého napětí 22 kV ze Stříbra do Plané, na němž došlo ke zkratu a tedy k přerušení dodávky elektrického proudu pro nezjištěné množství odběrných míst na trase Stříbro – Planá.

Policie ČR pořídila na místě fotodokumentaci.

Do úředního záznamu o podání vysvětlení dne 7. dubna 2017 účastník řízení Policii ČR uvedl, že, je nájemcem zahradního pozemku nacházejícího se za bytovým domem č. p. [REDAKCE] v obci [REDAKCE]. Pozemek je rozdělený na [REDAKCE] dílů, na nichž jsou zřízeny zahrádky. Na předmětném pozemku se dne 26. března 2017 rozhodl pokácet strom (třešeň). Strom považoval za nebezpečný, a protože pozemek užívají i děti, rozhodl se jej pokácet motorovou pilou. Na kácení stromů motorovou pilou účastník řízení má složenou zkoušku a asi 6 let

pracoval jako manipulační dělník v lese. Dne 26. března 2017 začal řezat strom, který rostl na hraně svahu. Strom měl v úmyslu shodit do prostoru zahrady, proto si vytvořil kapsu ve směru, kam chtěl strom shodit, pak začal řezat hlavní řez ze strany nabíhající částí. Musel řezat pouze z jedné strany, protože ze strany svahu se ke stromu nedostal. Nejprve prováděl rovný řez, pak vějířovitý, protože musel řezat do oblouku. Když se začala svírat pila, podložil kmen sekerou jako klínkem. Kmen byl nakloněný správným směrem, poté účastník řízení vytáhl pilu a kmen si sedl na hlavní řez. Přes větev pak účastník řízení přehodil prádelní šňůru, protože jiné lano neměl. S přítelkyní začal tahat za šňůru ve směru kácení, strom se však vlivem větru rozhoupal, účastník řízení s přítelkyní strom pomocí šňůry ještě rozhoupali, šňůra se však přetrhla, vítr se na chvíli otočil a zavál protivítr, strom se v řezu stočil, v nedoříznuté části se utrl, padl ve směru elektrického vedení a zapřel se o vodiče. Ihned poté účastník řízení uslyšel několik ran, asi tři, které znamenaly zkrat. K poškození elektrického vedení nedošlo, došlo však k přerušení dodávky elektrického proudu na dobu přesahující jednu hodinu. Po příjezdu technika společnosti ČEZ účastník řízení dokončil kácení stromu a dále pak zapůjčil technikům společnosti ČEZ pilu k ořezání větví dubu zasahujících rovněž do vedení. Účastník řízení uvedl, že se domníval, že vzhledem ke svým zkušenostem pokácení stromu zvládne, a rozhodně neměl v úmyslu způsobit zkrat elektrického vedení.

Paní [REDAKCE] dne 8. dubna 2017 do úředního záznamu o podaném vysvětlení Policii ČR sdělila, že kácení stromu na zahradě u domu č. p. [REDAKCE] dne 26. března 2017 byla přítomna. Účastník řízení jí ukázal, kam chce strom shodit, což bylo na druhou stranu od elektrického vedení, do volného prostoru. Pilou si udělal zářez v kmeni na straně, kam měl strom padnout, poté začal řezat a přestal v okamžiku, kdy se mu kmen začal svírat. Paní [REDAKCE] rychle přinesla prádelní šňůru, kterou účastník řízení přehodil přes větev stromu, a společně se snažili strom strhnout na správnou stranu. Strom se však začal kývat a šňůra se přetrhla, poté se na chvíli otočil vítr a zavál na opačnou stranu, strom se v řezu stočil a větvemi se opřel o elektrické vedení. Při tom paní [REDAKCE] uslyšela několik silných ran, způsobených zřejmě zkratem vedení. Paní [REDAKCE] pak zavolala na linku 158, protože ví, že policie je propojena i s ostatními složkami záchranného systému.

Společnost ČEZ Distribuce, a. s., dne 21. dubna 2017 Policii ČR sdělila, že k poškození elektrického zařízení v majetku společnosti ČEZ Distribuce, a. s., nedošlo. Náklady na opravu byly vyčísleny ve výši [REDAKCE] Kč. V důsledku výpadku elektrické energie byly přerušeny dodávky elektrické energie konečným zákazníkům napájeným z hladiny nízkého napětí v počtu [REDAKCE] a zákazníkům napájeným z hladiny vysokého napětí 22 kV v počtu [REDAKCE].

Dne 1. července 2017 nabyl účinnosti zákon o odpovědnosti za přestupky.

Ve smyslu ust. § 2 odst. 1 zákona o přestupcích se přestupkem rozumí zaviněné jednání, které porušuje nebo ohrožuje zájem společnosti a je za přestupek výslovně označeno buď v zákoně o přestupcích, nebo jiném zákoně, nejde-li o jiný správní delikt postižitelný podle zvláštních právních předpisů anebo o trestný čin.

Zavinění v právu je subjektivní vztah (vůle, vědomí nebo nedbalost) osoby k předpokládaným nebo možným následkům nebo zakázanosti jejího jednání, jímž je někomu způsobena újma nebo které je protiprávní. Zavinění je jednou z podmínek prokázání spáchání přestupku ve smyslu zákona o přestupcích. V přestupkovém právu se přitom rozlišuje zavinění úmyslné a nedbalostní.

K naplnění úmyslu přímého je potřeba, aby pachatel chtěl způsobem uvedeným v zákoně porušit nebo ohrozit zákonem chráněný zájem. Nezáleží přitom na tom, do jaké míry si byl jist nebo doufal, že se mu to podaří. Z vyjádření účastníka řízení učiněného před policejním orgánem jednoznačně vyplývá, že účastník řízení přestupek spáchal z nedbalosti, neboť jeho úmyslem nebylo umožnit neoprávněný odběr elektřiny, ale provést připojení elektřiny do bytu paní [REDACTED].

Dalším znakem přestupku jako takového je, že jednáním pachatele musí dojít k porušení nebo ohrožení zájmu společnosti a jednání pachatele je za přestupek výslovně označeno v zákoně o přestupcích nebo jiném zákoně.

Podle ust. § 90 odst. 1 písm. l) energetického zákona se fyzická osoba dopustí přestupku tím, že nesplní některou z povinností stanovených v § 46 odst. 12 nebo 13 nebo § 68 odst. 5 nebo umístí stavbu v ochranném pásmu v rozporu s ustanoveními § 68 odst. 4 nebo provede jinou činnost v ochranném pásmu v rozporu s ustanoveními § 68 odst. 4 nebo vysadí trvalé porosty v rozporu s ustanoveními § 68 odst. 6 nebo umístí stavbu v bezpečnostním pásmu v rozporu s ustanoveními § 69 odst. 3.

V rámci řízení o přestupku se správní orgán zabýval porušením zákazu poškození zařízení elektrizační soustavy při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně podle ust. § 46 odst. 12 energetického zákona. Ustanovení § 46 odst. 12 stanoví povinnost počínat si v ochranném pásmu i mimo ně tak, aby nedošlo k poškození energetických zařízení. Při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně je tedy nutné konat pracovní činnost s vynaložením veškerého úsilí, jako je např. nejvyšší míra opatrnosti a vysoký stupeň obezřetnosti tak, aby nedošlo k jeho aktivnímu či pasivnímu zasazení.

V projednávaném případě je znakem skutkové podstaty přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. l) energetického zákona s použitím odkazu na ust. § 46 odst. 12 energetického zákona poškození zařízení elektrizační soustavy a trestat tak lze pouze pachatele, který přímo svou činností energetické zařízení poškodil. V daném případě není na základě vyjádření účastníka řízení a ze získaných podkladů pochyb o tom, že to byl právě účastník řízení, kdo prováděl dne 26. března 2017 práce, při kterých došlo v ochranném pásmu vedení vysokého napětí k jeho poškození.

Přestupek, kterého se měl účastník řízení dopustit, tak jednoznačně vyplývá z energetického zákona. Správní orgán dále uvádí, že účastník řízení jako osoba znalá si měl být vědom všech rizik spojených s kácením vzrostlých stromů a nutnosti provést před kácením řádnou přípravu, včetně zajištění vhodných pomůcek (lana k přidržení).

Úřad v tomto případě posuzoval spáchaný přestupek dle právní úpravy energetického zákona účinného v době spáchání přestupku, tedy dle energetického zákona účinného do 31. prosince 2015. Listina základních práv a svobod čl. 40 odst. 6 stanoví, že: „Trestnost činu se posuzuje a trest se ukládá podle zákona účinného v době, kdy byl čin spáchán. Pozdějšího zákona se použije, jestliže je to pro pachatele příznivější“. Správní orgán uvádí, že jak energetický zákon účinný do 31. prosince 2015 (ust. § 90 odst. 1 písm. k), tak i úprava účinná v době vydání tohoto příkazu (ust. § 90 odst. 1 písm. l) trestá v právě uvedených ustanoveních vždy za porušení ust. § 46 odst. 12 energetického zákona. Ohledně samotné skutkové podstaty přestupku, tedy porušení ust. § 46 odst. 12, Úřad uvádí následující: Energetický zákon účinný do 31. prosince 2015 ukládal povinnost provádět v ochranném

pásmu i mimo ně činnosti tak, aby nedošlo k poškození energetických zařízení. Energetický zákon účinný v době vydání tohoto příkazu ve svém ust. § 46 odst. 12 ukládá zcela totožnou povinnost. Z uvedeného srovnání je zřejmé, že pozdější právní úprava není pro pachatele předmětného přestupku příznivější.

Správní orgán v rámci řízení zjistil, že účastník řízení věděl o existenci zařízení elektrizační soustavy a věděl, že se musí chovat určitým způsobem, aby nedošlo k poškození zařízení elektrizační soustavy, avšak při kácení stromu bez přiměřených důvodů spoléhal na to, že k poškození zařízení nedojde. Účastník řízení si musel být vědom, že ke změně směru a síly větru může dojít a že právě pro ten případ je nutné učinit všechna opatření, aby ke směru pádu stromu nemohlo dojít, například zajištěním vhodných pomocníků a pomůcek, případně předcházejícím ořezem větví, neboť nekontrolovaný pád stromu může ohrozit nejen majetek, ale i zdraví a životy osob. Přesto účastník řízení nepostupoval s náležitou obezřetností a opatrností tak, aby k poškození zařízení elektrizační soustavy nemohlo dojít.

S ohledem na výše uvedené lze konstatovat, že účastník řízení svým jednáním porušil ust. § 46 odst. 12 energetického zákona a byly tak naplněny formální znaky přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. l) energetického zákona. Správní orgán má za to, že jednání obviněného z přestupku naplnilo rovněž znaky materiální stránky přestupku, neboť v jeho jednání lze shledat jistou společenskou nebezpečnost (škodlivost) spočívající v ohrožení zájmu společnosti na bezpečném a spolehlivém provozu zařízení elektrizační soustavy.

Lze tak uzavřít, že účastník řízení je odpovědný za spáchání přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. l) energetického zákona.

Za přestupek podle ust. § 90 odst. 1 písm. l) energetického zákona lze uložit podle ust. § 90 odst. 4 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů pokutu až do výše 100 000 Kč.

Při stanovení konkrétní výměry pokuty správní orgán přihlédl ke všem skutečnostem zjištěným ve správním řízení. Zejména přihlédl ve smyslu ust. § 37 písm. a), c) a g) zákona o odpovědnosti za přestupky k povaze a závažnosti přestupku, k přitěžujícím a polehčujícím okolnostem a k povaze činnosti účastníka řízení. V neposlední řadě správní orgán přihlédl při stanovení výše pokuty též k osobě pachatele.

Vzhledem k výše uvedenému správní orgán nejprve posuzoval otázku povahy a závažnosti přestupku ve smyslu ust. § 38 zákona o odpovědnosti za přestupky.

Co se týče závažnosti přestupku, správní orgán hodnotí, že uvedené jednání účastníka řízení porušuje povinnost veškeré činnosti v ochranném pásmu i mimo ně provádět tak, aby nedošlo k poškození energetických zařízení, přičemž účel zákazu lze spatřovat v zájmu na bezporuchovém provozu těchto zařízení. Účastník řízení přestupek spáchal svým aktivním konáním, kdy prováděl kácení stromu bez odpovídajícího zajištění, neboť prádelní šňůru správní orgán nepovažuje za pomůcku přiměřenou povaze činnosti, k níž se vyžaduje zvláštní odborná kvalifikace.

U míry zavinění pachatele obecně platí, že úmyslné zavinění je závažnější než nedbalostní. V průběhu příkazního řízení vyšlo najevo, že úmyslem účastníka řízení zajisté nebylo poškození zařízení elektrizační soustavy a že k tomuto poškození došlo proto, že opatření, která účastník řízení učinil, nebyla dostačující.

Při posuzování následků přestupku správní orgán především zkoumal, zda objekt přestupku (tedy odběrné nadzemní vedení vysokého napětí 22 kV) byl pouze ohrožen nebo došlo k jeho porušení a jaká je výše škody. Přitom dospěl správní orgán k závěru, že účastník řízení se dopustil svým aktivním jednáním ohrožení objektu. Jelikož došlo v přímé souvislosti s jednáním účastníka řízení pouze k ohrožení zájmu chráněného zákonem, nehodnotí správní orgán jednání účastníka řízení jako závažné. Účastník řízení při kácení stromu některá, i když nedostatečná opatření, která měla zajistit pád stromu do zamýšleného prostoru, učinil, a k této skutečnosti správní orgán přihlédl jako k okolnosti polehčující. Změna směru větru, potvrzená svědky, měla být účastníkem řízení při jeho kvalifikaci a zkušenostech předvídaná, a proto k této okolnosti správní orgán nepřihlédl ani jako k přitěžující, ani jako k polehčující.

Značný počet konečných zákazníků, kterým byla v důsledku zkratu a nutnosti odstranit strom z vedení vysokého napětí, přerušena dodávka elektřiny, správní orgán hodnotí jako okolnost přitěžující.

Co se týče osoby pachatele, správní orgán posuzoval postoj pachatele ke spáchanému přestupku. Účastník řízení se ke svému jednání přiznal, což hodnotí správní orgán jako polehčující okolnost. Po pádu stromu byla závada neprodleně nahlášena, k čemuž správní orgán též přihlédl jako k okolnosti polehčující. Zároveň správní orgán dodává, že nemá povědomí o tom, že by s uvedeným účastníkem řízení bylo kdy vedeno příkazní či přestupkové řízení z důvodu porušení povinností vyplývajících z právních předpisů upravujících oblast energetických odvětví. Lze tak říct, že účastník řízení se přestupku dopustil poprvé, což je zohledněno při stanovení výše pokuty jako polehčující okolnost.

Úřad se při stanovení výše pokuty zabýval také otázkou majetkových poměrů účastníka řízení. Správní orgán má za to, že pokuta udělená ve výši tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí, tedy při samé spodní hranici zákonného rozpětí pokuty, nemůže být v žádném případě považována za finanční ohrožení existence účastníka řízení. Ukládaná pokuta musí být zároveň pro pachatele citelná, neboť v opačném případě by její efekt byl minimální. Správní orgán nepochybuje, že zaplacení uložené pokuty se negativně odrazí ve finanční situaci účastníka řízení. Takový dopad je však třeba považovat za základní charakteristiku správního trestu v podobě finanční sankce.

Po zvážení všech okolností případu a na základě zjištěného stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, byla výše sankce stanovena tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí, tj. v dolním pásmu možné zákonné sazby dle energetického zákona. Správní orgán proto považuje pokutu ve výši 5 000 Kč za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu, upraveného energetickým zákonem, a zároveň tak pokuta může plnit jak represivní, tak preventivní funkci. Výše uložené pokuty současně odpovídá rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech dle ust. § 2 odst. 4 správního řádu.

Poučení

Proti tomuto příkazu lze podle ust. § 150 odst. 3 správního řádu podat odpor ve lhůtě 8 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Včasným podáním odporu se příkaz ruší a řízení pokračuje s tím, že po projednání věci bude v případě uznání viny účastníka řízení uložena kromě sankce i povinnost uhradit náklady řízení stanovené vyhláškou č. 231/1996 Sb., ve znění vyhlášky č. 340/2003 Sb., a to ve výši 1 000 Kč. Příkaz, proti němuž nebude podán odpor v uvedené zákonné lhůtě, se stává pravomocným v souladu s ust. § 87 odst. 5 zákona o přestupcích.

Lhůta pro podání odporu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí.

Mgr. Vlasta Chroustová, v. r.
oprávněná úřední osoba
odbor správních řízení